

12 ТАҚЫРЫП. ӨНЕРКӘСІП, КӨЛІК, БАЙЛАНЫС, ҚОРҒАНЫС ЖӘНЕ БАСҚА ДА АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ МАҚСАТЫНА АРНАЛМАҒАН ЖЕРЛЕРДІҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАҒДАЙЫ

Бұл тақырыпта Қазақстан Республикасының Жер кодексінде және өзге де заң актілерінде белгіленген тәртіппен тиісті нысаналы мақсат үшін азаматтар мен заңды тұлғаларға берілген жерлердің құқықтық жағдайы қарастырылады. Бұл жерлер ауыл шаруашылығынан өзге мақсатқа арналған жерлер деп танылады және өз алдына өнеркәсіп, энергетика, көлік, байланыс, қорғаныс жерлері болып бөлінеді.

Имансакипова Б.Б.

Өндіріс Жерлері

Өндіріс Жерлерінің Түсінігі

Өндіріс жерлері - өнеркәсіп объектілерін орналастыру мен пайдалану үшін берілген жерлер. Өнеркәсіп объектілерін орналастыру үшін ең алдымен, ауылшаруашылық мақсатына арналмаған жерлерден, егер ондай жерлер болмаса, сапасы нашар ауылшаруашылық алқаптары берілуі мүмкін.

Қауіпсіздік Шаралары

Өнеркәсіп объектілері орналасқан жерлерді тұрғылықты халықтың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында бұл аймақтарда, қорғаныш, санитарлық-қорғау және өзге де аймақтар белгіленеді.

Жер Учаскелерін Бөлу

Аталған мақсаттарға берілетін жер учаскелерінің мөлшері белгіленген тәртіппен бекітілген нормаларға немесе жобалау-техникалық құжаттамаларға сәйкес айқындалады, ал жер учаскелерін бөліп беру оларды игеру кезектілігі ескеріле отырып жүргізіледі.

Көлік Жерлері

1 Көлік Жерлерінің Түсінігі

Көлік жері дегеніміз - автомобиль, теңіз, ішкі су, темір жол, әуе және өзге де көлік түрі объектілерінің қызметін қамтамасыз ету және (немесе) оларды пайдалану үшін берілген жерлер.

2 Көлік Түрлері

Қазақстан Республикасының Көлік туралы заңына сәйкес, көлік түрлері келесдей болып бөлінеді: Автомобиль, теңіз, ішкі су, темір жол, әуе, құбыр магистралі және метрополитен.

3 Темір Жол Көлігі

Темір жол көлігі қажеттеріне арналған жерге: 1) магистраль жолдарына және солармен технологиялық байланыстағы құрылыстар мен ғимараттарға (темір жол белдеуі, көпірлер, тоннельдер, виадуктер, сигналдық жабдықтар, қызметтік-техникалық үйлер); 2) кірме жолдарға; 3) энергетика, локомотив, вагон, жол және жүк шаруашылықтары, сумен жабдықтау және канализация құрылыстары, қорғау және бекіту екепелері, қызметтік және темір жол көлігіне қызмет көрсететін арнаулы мақсаттағы өзге де объектілері бар темір жол станцияларына (вокзалдарға); 4) темір жолдарға берілген белдеулер мен күзет аймақтарына бөліп берілген жер жатады.

Темір Жол Көлігінің Жер Участкелері

1

Жобалау-Техникалық Құжаттама

Темір жол көлігінің қажеттеріне арналған жер участкелері темір жолдар мен темір жол станцияларын дамытудың жобалау-техникалық құжаттамасына және бас схемасына сәйкес белгіленген тәртіппен бекітілетін нормативтер бойынша беріледі.

2

Қауіпсіздік Аймақтары

Тұрғын халықтың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, сондай-ақ темір жол көлігі қажеттеріне арналып бөлінген белдеуге іргелес жер участкелеріндегі объектілерді қауіпсіз пайдалану мақсатында жер пайдаланудың ерекше шарттарымен күзет аймақтары белгіленеді, олардың шегінде аймақтарды белгілеу мақсаттарына сай келмейтін қызмет түрлері шектеледі немесе оларға тыйым салынады.

3

Күзет Аймақтарының Құрамы

Темір жол көлігінің күзет аймақтарына: орманды қорғау белдеулері, көлік құрылыстарының, құрылғылары мен басқа да объектілерінің сақталуын, төзімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету үшін қажетті жер участкелері, сондай-ақ темір жол көлігіне бөлінетін белдеуге іргелес орналасқан, сел қаупі, көшкін қаупі бар аймақтардағы және басқа да қауіпті әсерлер төнетін жерлердегі жер участкелері кіреді.

Автомобиль Көлігінің Жер Участкелері

Автомобиль Жолдары

Автомобиль көлігі қажеттеріне арналған жерге:

1) автомобиль жолдарына, олардың конструкциялық элементтері мен жол ғимараттарына және олармен технологиялық байланысқан құрылыстар және ғимараттарға; 2) автовокзалдар мен автостанцияларды, автомобиль көлігінің басқа объектілерін және жер беті мен жер асты үйлерін, құрылыстарын, ғимараттарын, құрылғыларын пайдалану, күтіп-ұстау, салу, қайта жаңғырту, жөндеу, дамыту үшін қажетті жол шаруашылығы объектілерін орналастыру үшін; 3) автомобиль жолдарына бөлінетін белдеулерді белгілеу үшін бөлініп берілген жер жатады.

Жол Бойындағы Белдеулер

Тұрғын халықтың қауіпсіздігін қамтамасыз ету және автомобиль жолдарын пайдалануға жағдай жасау үшін жолда жүру қауіпсіздігі талаптары ескеріле отырып, оларды пайдаланудың ерекше режимі белгіленіп, ортақ пайдаланудағы халықаралық және республикалық автомобиль жолдарына бөлінетін белдеулерге екі жағынан іргелес жатқан жер участкелері түрінде жол бойындағы белдеулер жасалады.

Құрылыс Тыйымдары

Аталған жерлер жер участкелерінің меншік иелерінен және жер пайдаланушылардан алып қоюға жатпайды. Жол бойындағы белдеулерде және ортақ пайдаланудағы халықаралық және республикалық автомобиль жолдарына бөліп берілген белдеулерде, жол қызметі объектілері мен жол сервисі объектілерін қоспағанда, күрделі ғимараттар құрылысына тыйым салынады.

Теңіз және Ішкі Су Көлігі

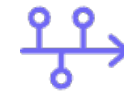
Теңіз Порттары

Теңіз және ішкі су көлігінің қажеттеріне арналған жерге теңіз және өзен порттарын, айлақтар, пристаньдар, гидротехникалық ғимараттар, жер беті және жер асты үйлерін, құрылыстарын, ғимараттарын, құрылғыларын пайдалану, күтіп-ұстау, салу, қайта жаңғырту, жөндеу, кеңейтіп ұлғайту үшін қажетті басқа объектілерді және теңіз және ішкі су көлігінің басқа да объектілерін орналастыру үшін бөлініп берілген жер жатады.

Әуе Көлігі

Әуе көлігінің қажеттеріне арналған жерге әуежайлар, әуеайлақтар, аэровокзалдар, ұшып көтерілу-қону белдеулерін және жер беті мен жер асты үйлерін, құрылыстарын, ғимараттарын, құрылғыларын пайдалану, күтіп- ұстау, салу, қайта құру, жөндеу, кеңейтіп ұлғайту үшін қажетті басқа да жер үстіндегі объектілерді және әуе көлігінің басқа да объектілерін орналастыру үшін бөлініп берілген жер, сондай-ақ олардың күзет аймақтары жатады.

Құбыр Тасымалы

Құбыр тасымалы көлігінің қажеттеріне арналған жерге су құбырын, газ құбырын, мұнай құбырын және жер беті мен жер асты үйлерін, құрылыстарын, ғимараттарын, құрылғыларын пайдалану, күтіп-ұстау, салу, қайта жаңғырту, жөндеу, кеңейтіп ұлғайту үшін қажетті объектілерді және құбыр жүргізу көлігінің басқа да объектілерін орналастыру үшін бөлініп берілген жер жатады.

Қорғаныс Жерлері

Қорғаныс Жерлерінің Түсінігі

Қазақстан Республикасы Үкіметі қорғаныс пен қауіпсіздік саласында міндеттер атқаратын Қарулы күштер ұйымының әскери бөлімдерін, әскери полигондарын, әскери-оқу орындары мен басқа да ұйымдарын және басқа әскерлерді, олардың объектілері мен құрылыстарын орналастырып, тұрақты жұмыс істеуі үшін берілген жерлер.

Меншік

Қорғаныс мақсатындағы жерлер жеке меншікке берілмейді, тек мемлекеттің меншігінде болады.

Уақытша Пайдалану

Қорғаныс қажеттеріне байланысты жаттығулар мен басқа да іс-шаралар жүргізу үшін жерді уақытша пайдалану қажет болған жағдайда жер учаскелерінің меншік иелерінен және жерді пайдаланушылардан жер учаскелері алып қойылмайды.

Байланыс және Энергетика Жерлері

1

Байланыс Жерлері

Байланыс дегеніміз – ақпаратты, почта және арнаулы жөнелтілімдерді, почталық ақша аударымдарын қабылдау, жинау, өңдеу, жинақтау, беру (тасымалдау), жеткізу, тарату. Байланыс желісі дегеніміз – байланыс құралдары мен жолдарынан тұратын және телекоммуникацияға немесе почта байланысына арналған технологиялық жүйе.

2

Байланыс Жолдары

Байланыс жолдары - тарату жолдары (кәбілдік, радиорелелік, жерсеріктік және басқалары), байланыстың физикалық тізбектері және жол-кәбілдік құрылғылары, оның ішінде магистральдық (халықаралық және қалааралық) жолдар.

3

Энергетика Жерлері

Энергетика жерлері сәйкес энергетикалық объектілерді орналастыру үшін аумақтық кеңістік ретінде танылады. Энергетика жерлері екі түрге бөлінеді: гидроэлектростанцияларды, атом станцияларын, ядролық материалдар мен радиоактивті заттарды сақтайтын қоймалады, жылу бекеттерін орналастыру үшін арналған жерлер; электр таратудың әуе желілерін, электр таратудың кабель желілерінің жер бетіндегі құрылыстарын, шағын станцияларды, тарату пункттерін, энергетиканың басқа да құрылыстары мен объектілерін орналастыру үшін бөлініп берілген жер учаскелері.

Назарларыңызға рахмет!